

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: **X**, nar. X
státní příslušnost X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. OAM-310/BA-BA01-ZA03-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. OAM-310/BA-BA01-ZA03-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítal, že žalovaným nebyl v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) dostatečně zjištěn skutkový stav. Hlavní nedostatek spatřoval v neaktuálnosti podkladů rozhodnutí. Konkrétně považoval za neaktuální Informaci OAMP – Arménie – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu, ze dne 3. 10. 2023, která byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí téměř rok stará a nereflektovala eskalaci ozbrojeného střetu mezi Arménií a Ázerbájdžánem, ke které za dané období došlo a která vyústila v územní ústupky vůči Ázerbájdžánu a k evakuaci místního arménského obyvatelstva. Na tyto události navazovaly další protesty proti premiérovi Pašinjanovi, po kterých zesílila represe vůči protivládním silám, mezi které se žalobce řadí. Žalovaný vývoj situace v Arménii primárně v letech 2023/2024 nezohlednil a neposoudil, zda mohly být žalobcovy obavy tímto vývojem zesíleny či nikoliv. Kromě toho, že žalovaný vycházel ze zastaralých podkladů, byl sám jejich autorem. Žalobce rovněž žalovanému vytýkal, že si nevyžádal lékařskou dokumentaci prokazující žalobcovu zlomeninu z doby, kdy se v zemi původu účastnil protivládní demonstrace.
3. Žalobce dále namítal, že jeho názory lze označit za pacifistické. To považoval žalobce za své politické přesvědčení. Žalobci nicméně v případě návratu do vlasti hrozí odvod do armády. Ačkoliv je vojenská služba povinností žalobce k jeho domovskému státu, žalobcův (pacifistický) politický názor vylučuje jeho angažmá v armádě. Podle žalobce v Arménii probíhá ozbrojený konflikt ve vertikální rovině, přičemž žalobce je civilistou, kterému v souvislosti s tímto konfliktem hrozí nebezpečí vážné újmy. Újma žalobci hrozí také z pozice brance. Protože tato újma nebyla žalovaným náležitě posouzena, napadené rozhodnutí je v tomto ohledu rovněž nepřezkoumatelné.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný vyjádřil nesouhlas s žalobními námitkami. Považoval napadené rozhodnutí za zákonné a přezkoumatelné. Při posuzování žalobcovy žádosti vycházel žalovaný z řádně zjištěného stavu věci, přičemž důvody pro udělení mezinárodní ochrany nejsou v případě žalobce dány v žádné z jejích forem. Žalovaný zařadil do spisu relevantní informace o zemi původu žalobce, které nelze v jejich souhrnu označit za neaktuální. Za zásadní žalovaný považoval skutečnost, že sporná oblast Náhorního Karabachu se v době vydání napadeného rozhodnutí již nacházela v současném Ázerbájdžánu. Žalovaný se zabýval všemi obavami vyjádřenými žalobcem. Vyžádání lékařské dokumentace k žalobcovu zlomenému prstu by neovlivnilo výsledek řízení. Žalobce měl navíc možnost lékařskou zprávu doložit. Žalovaný odkázal na obsah spisového materiálu a navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

5. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
6. Dne 27. 2. 2024 byl žalobce zajištěn za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Následující den, tedy 28. 2. 2024 podal žalobce zajištěný v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 1. 3. 2024 bylo rozhodnuto o jeho zajištění podle § 46a zákona o azylu. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2024, č. j. 33 A 11/2024-49, bylo rozhodnutí o zajištění žalobce zrušeno. Dne 4. 3. 2024 poskytl žalobce údaje ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dne 11. 3. 2024 s ním byl za přítomnosti tlumočníka proveden pohovor. Žalobce tvrdil, že se nemůže vrátit do země původu, neboť se tam v roce 2021 zúčastnil protivládních demonstrací kvůli územním ústupkům v oblasti Náhorního Karabachu. Z toho důvodu mu v případě návratu hrozí uvěznění. Rovněž podléhá mobilizačním pravidlům a byl by odveden do armády. Žalobce uvedl, že v létě 2021 byl v Jerevanu na demonstraci, při které se lidé v černých maskách snažili zahnat protestující do auta. Žalobce pomáhal prchajícím demonstrantům. Byl mu zlomen malíček. Následně byl žalobce umístěn do policejní cely, kde byl držen několik dní. Z vazby mu pomohl jeho vzdálený příbuzný, zaměstnanec arménského ministerstva vnitra. Žalobce následně za pomoci tohoto svého známého odcestoval zpět do ČR.
7. Dne 5. 11. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž žalobci mezinárodní ochranu neudělil v žádné z forem uvedených v zákoně o azylu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, z jakých důkazů vycházel při svém rozhodování, přičemž mezi nimi byly především výpovědi žalobce a informace, které žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Arménii. Konkrétně se jednalo o Informaci OAMP – Arménie – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 7. 3. 2023, Informaci OAMP – Arménie – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu, ze dne 3. 10. 2023, Informaci OAMP – Arménie – Situace navrátilců, Instituce, sociální podpora, důchody, lékařská péče, vzdělání a pracovní trh, ze dne 25. 5. 2023 a Informaci OAMP – Arménie – Politická situace a postavení opozice, Vnitropolitická krize po konfliktu o Náhorní Karabach, postavení opozice, Postavení bývalého prezidenta Kočarjana, bývalého poslance Grigorjana a opoziční strany Dašnakcutjun, ze dne 27. 4. 2021. Žalobce se sice dostavil k seznámení s podklady rozhodnutí, avšak na místě se s nimi seznámit nechtěl. Vyjádřil se k nim pouze v tom smyslu, že informace jsou proměnlivé a situace v Arménii se rovněž stále mění. Žalobci byla na jeho žádost stanovena nová lhůta pro doložení úmrtního listu jeho otce, neboť ve lhůtě stanovené při pohovoru k jeho žádosti to nestihl. Žalobce žádal, aby bylo zohledněno, že již 6 let žije v ČR, naučil se českému jazyku, nedopustil se v ČR žádného trestného činu. Na základě uvedeného pak žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce v zemi původu nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Žalobce neuvedl, že by byl aktivním odpůrcem politiky prosazované arménskou vládou nebo že by se dlouhodobě a intenzivně účastnil protivládních protestů. Naopak v průběhu správního řízení jasně vyplynulo, že se protivládních mítinků měl zúčastnit pouze během své týdenní dovolené v Arménii v roce 2021. Žalovaný upozornil, že žalobce si nepamatoval, kdy se měl demonstrací zúčastnit, ani kdy byl policií zadržen, avšak do ČR přicestoval v červnu 2021. Žalobce nesdělil, že by byl během zadržení a pobytu v policejní cele vystaven násilí či nelidským podmínkám. Žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

dále konstatoval, že žalobce byl po několika dnech z cely bez jakýchkoliv následků propuštěn a nebylo s ním zahájeno jakékoliv řízení. Po těchto událostech žalobce za pomoci svého vzdáleného příbuzného bez problémů z domovského státu odcestoval. Jednání, kterému žalobce čelil, bylo ojedinělé a nedosahovalo takové intenzity, aby bylo možné je označit za pronásledování. Stejně tak žalovaný nedospěl k závěru o důvodnosti udělení azylu žalobci z důvodu uvedeného v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný konstatoval, že neshledal důvod, pro který by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pouhá žalobcova obava z trestního stíhání pro zastávání určitých politických názorů pro udělení azylu nepostačuje. Žalobce již ve vlasti dlouhodobě nežije, vrátil se tam pouze na dovolenou, přičemž během poslední krátké návštěvy v roce 2021 se účastnil protivládních demonstrací. Poté bez problémů odcestoval. Žalobcovy obavy nejsou podle žalovaného ničím podloženy, neboť od žalobcova zadržení v zemi původu uplynuly již 3 roky a žalobce nebyl arménskými státními orgány či bezpečnostními složkami nikterak kontaktován nebo informován např. o zahájení trestního stíhání, či v této souvislosti předvolán. Žalobce do protokolu o podání vysvětlení v souvislosti s řízením o zajištění žalobce podle zákona o pobytu cizinců uvedl, že mu v Arménii v případě návratu nic nehrozí, je to pro něj bezpečná země. Žalovaný uvedl, že své obavy žalobce vyjádřil až v době, kdy se na území ČR nacházel již více než jeden rok nelegálně. Nad rámec pak žalovaný uvedl, že Arménie je považována za bezpečnou zemi původu. V případě, že by s žalobcem bylo po návratu zahájeno trestní řízení, dosahuje Arménie dostatečných standardů v oblasti dodržování lidských práv, včetně práva na spravedlivý proces. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byl udělen azyl, nebyl žalobci udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu. Rovněž pak žalovaný neshledal u žalobce ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu žalovaný uvedl, že se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný zjistil, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou a praceschopnou osobou, která se o sebe dokáže sama postarat a zajistit si prostředky na své životní potřeby prací. Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotkl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení nijak výslovně nedomáhal. Žalovaný připomněl, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností, kdy nebyl shledán důvod k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a kdy by bylo nehumánní azyl neudělit. Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany, přičemž naplnění podmínek § 14a zákona o azylu v případě žalobce neshledal. Z ničeho neplyne, že by žalobce měl být ve vlasti vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Žalovaný uvedl, že podle shromážděných podkladů v Arménii nikdy neprobíhala občanská válka, ani se země neúčastní žádného mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Na podzim roku 2020 došlo na území Náhorního Karabachu k vojenským útokům, avšak boje se omezily pouze na spornou oblast, která se nachází v současném Ázerbájdžánu. V případě žalobce není důvod pro udělení doplňkové ochrany. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byla udělena doplňková ochrana, nebyla žalobci udělena ani doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

V.

Právní posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

8. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. První okruh žalobních námitek se týkal nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jehož hlavní příčinu spatřoval žalobce v neaktuálnosti podkladů, které žalovaný shromáždil ohledně situace v Arménii. Žalobce rovněž namítal, že autorem těchto podkladů byl žalovaný.
10. Soud připomíná, že informace o zemi původu použité ve věci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře 1. relevantní, 2. důvěryhodné a vyvážené, 3. aktuální a ověřené z různých zdrojů, a 4. transparentní a dohledatelné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).
11. Odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje výčet informací o zemi původu žalobce, které vzal žalovaný za podklad napadeného rozhodnutí. Mimo to vycházel rovněž z údajů sdělených přímo žalobcem. K žalobní námitce spočívající v tvrzení, že Informace OAMP – Arménie – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu, ze dne 3. 10. 2023 byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí téměř rok stará, soud uvádí, že časové hledisko není rozhodujícím kritériem posuzování aktuálnosti zpráv o zemi původu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. K této otázce se vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 28. 4. 2020, č. j. 6 Azs 200/2019-34, kde vyslovil, že *„zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změnila situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“* Podle žalobce dále citovaná informace nerefletovala eskalaci ozbrojeného střetu mezi Arménií a Ázerbájdžánem, ke které za dané období došlo a která vyústila v územní ústupky ve prospěch Ázerbájdžánu a k evakuaci místního arménského obyvatelstva. Na straně 2 citované informace se přitom uvádí, že *„spor o Náhorní Karabach (území mezinárodně uznané jako součást Ázerbájdžánu), navzdory dohodě mezi Arménií a Ázerbájdžánem z jara 2022 o uspořádání mírových rozhovorů, prakticky skončil převzetím kontroly Ázerbájdžánu nad oblastí Náhorního Karabachu po krátké ázerbájdžánské vojenské operaci 19. 9. 2023 (podle místních úřadů zemřely desítky lidí a stovky jich byly zraněny) a následné kapitulaci karabašských úřadů (podepsán byl dekret o zániku karabašské republiky ke konci roku 2023). Z oblasti Náhorního Karabachu uprchla většina tamních Arménů do Arménie (přes 100 tis. osob, resp. 80 procent místní odhadované arménské populace).“* Z citované části je zřejmé, že informace reflektovala vývoj ozbrojeného střetu mezi Arménií a Ázerbájdžánem až do jeho ukončení, a žalobcem vytýkaný nedostatek nemá opodstatnění.
12. Žalobce dále tvrdil, že na popsané události navazovaly další protesty proti premiérovi Pašinjanovi, po kterých zesílila represe vůči protivládním silám, mezi které se žalobce řadí. Žalovaný vývoj situace v Arménii primárně v letech 2023/2024 nezohlednil a neposoudil, zda mohly být žalobcovy obavy tímto vývojem zesíleny či nikoliv.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

13. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obecně třeba se tvrzeními žadatele svědčícími o tom, že došlo nebo že by potenciálně mohlo dojít k zásahu do jeho lidských práv, který by byl azylově relevantní, detailně zabývat a uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se situace v zemi původu žadatele (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Žalobce uváděl, že mu ve vlasti za nesouhlasné postoje s vládní politikou v otázkách území Náhorního Karabachu a za účast na demonstracích hrozí uvěznění. Žalobce tedy tvrdí, že zastává názory kritické k vládní politice a jejím metodám. Otázkou zůstává, zda se tyto názory staly předmětem pozornosti státních úřadů či bezpečnostních složek nebo jsou jimi žadateli prisuzovány. Případnou budoucí hrozbu pronásledování, jejímž významným indikátorem, nikoliv však podmínkou, je minulé pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33 nebo ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47), je přitom nutné hodnotit s ohledem na důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82), tj. že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Je nutné vyjít z toho, zda osoby nacházející se v obdobném postavení jako žadatel (s ohledem na relevantní znaky týkající se konkrétního jevu v zemi původu) jsou vystaveny pronásledování, přičemž se nejedná o ojedinělé případy. Jedním z argumentů svědčících pro závěr, že žadateli s přiměřenou pravděpodobností nehrozí nebezpečí pronásledování, může být i jeho bezproblémové vycestování ze země původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40). Ani ojedinělé uplatnění politických práv nemusí být považováno za natolik zásadní postoj, který by měl odůvodnit pronásledování žadatele o azyl z důvodu uplatňování politických práv (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č. j. 7 Azs 35/2014-29).
14. Žalobce svou vlast opustil v roce 2018, od té doby ji dvakrát navštívil, naposledy v létě roku 2021. Žalobce do ČR přicestoval na základě českého pracovního víza, důvody jeho vycestování byly čistě pracovní. Poté, co se žalobce v roce 2021 zúčastnil protivládního shromáždění, byl vzat do vazby, neboť pomáhal lidem, které se policie snažila zahnat do policejního auta. Ve vazbě strávil žalobce několik dní. Asi týden po svém zadržení již opět vycestoval do ČR, navzdory skutečnosti, že se zúčastnil demonstrace. Nebyla vůči němu vznesena žádná obvinění. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 8 Azs 114/2021-46: *„Trestní stíhání může představovat skutečnost relevantní z hlediska mezinárodní ochrany. Bylo by tomu tak za situace, v níž by šlo o trestní stíhání (případně skutečnosti s ním spojené, tedy způsob vedení tohoto trestního stíhání nebo jeho následky), které by bylo možné hodnotit jako závažné porušení lidských práv (mezi která právo na spravedlivý proces již bezesporu patří) nebo jiné obdobné příkoří, tedy pronásledování [k definici pronásledování srov. § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a rady 2011/95/EU (dále „kvalifikační směrnice“)]. K tomuto pronásledování by také muselo docházet z azylově relevantních důvodů [vedle § 12 písm. b) zákona o azylu srov. také čl. 2 písm. d) a čl. 10 kvalifikační směrnice]. Lze dodat, že i v případě, kdy by chyběla kauzální souvislost s azylově relevantními důvody pronásledování, mohlo by být trestní stíhání z pohledu mezinárodní ochrany také významné. Bylo by tomu tak za předpokladu, že by příkoří, které by žadateli v souvislosti s trestním stíháním reálně hrozilo, dosáhlo intenzity vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V případě doloženého trestního stíhání žadatele v zemi původu je proto třeba vždy důkladně posoudit okolnosti daného případu a situaci v zemi původu (srov. rozsudek NSS z*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

16. 7. 2015, čj. 5 Azs 100/2014-63).“ Nic nenavědčuje tomu, že i v případě trestního stíhání by v jeho důsledku žalobci hrozila vážná újma. Soud nepovažuje ojedinělé vzetí žalobce do vazby v souvislosti s účastí na protivládním shromáždění za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Stejně tak soud nepovažuje za pravděpodobné, že by žalobci hrozilo v budoucnu v zemi původu pronásledování či jakékoliv jiné negativní azylově relevantní jednání ze strany státu či jiných subjektů pro zastávání jeho politických názorů. Nebylo prokázáno, že by se žalobcovy politické názory staly předmětem pozornosti státních úřadů či bezpečnostních složek nebo by jimi byly žadateli přisuzovány. Tento závěr podporuje rovněž skutečnost, že Arménie je (nejen) Českou republikou považována za bezpečnou zemi původu, vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, ve svém § 2 bodu 3 s účinností od 1. 10. 2023 uvádí Arménii (bez jakýchkoliv územních výjimek) jako bezpečnou zemi původu. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu to znamená, že v Arménii obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; její občané nebo osoby bez státního občanství Arménii neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu; že Arménie ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a že umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. V neposlední řadě je pak třeba poukázat na skutečnost, že žalobce do protokolu o podání vysvětlení v souvislosti s řízením o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, který je součástí správního spisu, uvedl, že mu v Arménii v případě návratu nic nehrozí a že je to pro něj bezpečná země.

15. Soud má za to, že s ohledem na výše uvedené nelze žalobce považovat za osobu politicky aktivní, která pravidelně a v relevantní míře a intenzitě projevuje své politické názory kritické vůči vládě. Nelze jej označit za příslušníka „protivládních sil“, vůči kterým primárně v letech 2023/2024 zesílila státní represe, za kterého se v žalobě prohlásil. Za této situace, nelze žalovanému vytýkat, že si neopatřil podklad o situaci v Arménii v roce 2024. Při hodnocení azylového příběhu žalobce vycházel žalovaný z dostatečných a aktuálních podkladů o stavu bezpečnosti a dodržování lidských práv v Arménii. Soud shledal, že žalovaný si obstaral dostatek aktuálních, objektivních a relevantních informací z respektovaných, nezávislých a nestranných zdrojů a za dané skutkové situace informace o zemi původu použité v řízení o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany ob stojí.
16. Ani samotná skutečnost, že autorem podkladů rozhodnutí je žalovaný, nepředstavuje nezákonnost a nezakládá důvodnost podané žaloby. Podstatné je, že tyto zprávy vycházejí z různých důvěryhodných zdrojů, jak to vyžaduje čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice a výše citovaná judikatura. Tyto zdroje všechny shromážděné informace uvádějí. Okolnost, že autorem zpráv o zemi původu žalobce je žalovaný, tedy nepředstavuje rozpor s použitelnými předpisy (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2024, č. j. 41 Az 26/2023-25).
17. Veškeré úvahy a závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí jsou pak podloženy právě těmito informacemi, se kterými měl žalobce možnost se seznámit a které nijak relevantně nedoplnil. Námitka žalobce o neaktuálnosti a neobjektivnosti informací, z nichž žalovaný při rozhodování o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu vycházel, tedy není důvodná.
18. Ohledně zlomeniny žalobcova prstu na ruce, ke které došlo na demonstraci, když se snažil pomáhat spoluobčanům uniknout zajištění policií, soud uvádí, že ani tato skutečnost

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

neodůvodňuje udělení mezinárodní ochrany žalobci. Soud si je vědom, že Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2020 č. j. 10 Azs 278/2019-57, uvádí: „*ESLP se staví přísně k užívání fyzické síly bezpečnostními složkami státu proti osobám omezeným na svobodě či nacházejícím se v jejich moci, není-li zároveň použití síly s ohledem na chování zadržené osoby nezbytně nutné. Například ve věci Bouyid proti Belgii ze dne 28. 9. 2015, stížnost č. 23380/09, na kterou stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti, velký senát ESLP rozhodl, že belgičtí policisté porušili zákaz ponižujícího zacházení, když stěžovateli zadrženým na policejní stanici uštedřili facku. S ohledem na to jednání policie tak, jak je popisuje stěžovatel, může představovat porušení zákazu mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu stanoveného v čl. 3 Evropské úmluvy. Zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení a trestu patří mezi nederogovatelná práva, od jejichž dodržování nemohou státy podle článku 15 bodu 2 Evropské úmluvy odstoupit. Použití fyzického násilí je navíc výslovně jmenováno v demonstrativním výčtu čl. 9 bodu 2 směrnice. Incident s policií tak, jak je popsán, proto mohl dosáhnout intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 bodu 1 písm. a) kvalifikační směrnice i § 2 odst. 4 zákona o azylu.*“ Citovaná judikatura však není aplikovatelná na projednávaný případ, neboť pojednává o skutkově odlišné situaci. Ke zranění žalobce nedošlo v době, kdy byl omezen na osobní svobodě či kdy by byl jakkoliv jinak v moci policie, nýbrž při venkovním protestu, kdy se žalobce snažil fyzicky pomáhat lidem okolo sebe. Takové zranění za daných okolností nepovažuje soud za nikterak výjimečné. Újma v podobě zlomeniny malíčku pak podle názoru soudu nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Ze stejných důvodů nelze žalovanému vytýkat, že si ohledně tohoto zranění nevyžádal lékařskou dokumentaci, neboť by se na právním postavení žalobce v jejím důsledku nic nezměnilo. Žalovaný pak rovněž správně uvedl, že žalobce sám měl možnost lékařskou zprávu doložit. Námitku proto soud rovněž nepovažuje za důvodnou.

19. Žalobce namítal, že mu v případě návratu do vlasti hrozí odvod do armády, což je v rozporu s jeho pacifistickým přesvědčením. Ačkoliv je vojenská služba povinností žalobce k jeho domovskému státu, žalobcův (pacifistický) politický názor vylučuje jeho angažmá v armádě. Podle žalobce v Arménii probíhá ozbrojený konflikt ve vertikální rovině, přičemž žalobce je civilistou, kterému v souvislosti s tímto konfliktem hrozí nebezpečí vážné újmy. Újma žalobci hrozí také z pozice brance. Protože tato újma nebyla žalovaným náležitě posouzena, považoval žalobce napadené rozhodnutí v tomto ohledu rovněž za nepřezkoumatelné.
20. Soud nepovažuje námitku za důvodnou a v plném rozsahu se ztotožňuje s posouzením žalovaného. Obecně platí, že samotné plnění branné povinnosti, byť by se jednalo o výkon služby s účastí na bojových akcích, není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Toto obecné pravidlo platí v situaci, že se jedná o plnění branné povinnosti v regulérní armádě, které je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a že případné odepírání výkonu takové služby z důvodu svědomí není trestáno nepřiměřenými sankcemi. Žalobce však již základní vojenskou službu vykonal, a to v letech 2008-2010, jak sám uvedl do protokolu o pohovoru k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný dále s odkazem na Informaci OAMP – Arménie – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 7. 3. 2023, uvedl, že v Arménii neprobíhala občanská válka, ani se země neúčastnila žádného mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Boje v Náhorním Karabachu se omezily na spornou oblast, která se nachází v současném Ázerbájdžánu. Žalobci tedy odvod do armády nehrozí, základní vojenskou službu již vykonal. V Arménii zároveň neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, mezinárodní ani vnitřní, v důsledku kterého by žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě ohrožení života žalobce jakožto civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

důvodu svévolného násilí. V době trvání míru neexistuje důvod, proč by se měl žalobce angažovat v arménské armádě, a proto jsou v současnosti jeho obavy liché.

21. Závěrem soud uvádí, že z judikatury, která se vypořádává se situacemi, kdy lze usuzovat na účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004-50, plyne, že *„jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutkového stavu věci. Se žalovaným i soudem se pak Nejvyšší správní soud shoduje, že primární prostředky úpravy oprávnění cizího státního příslušníka dlouhodobě pobývat na území České republiky z jiných než azylově relevantních důvodů jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb. a nikoliv zákon č. 325/1999 Sb.“* Po přezkoumání azylových tvrzení žalobce a jeho pobytové historie na území ČR si soud nemůže nepovšimnout, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR působí účelově.
22. Přestože má žalobce za to, že v jeho případě okolnosti odůvodňují udělení mezinárodní ochrany, žalovaný takové okolnosti neshledal a soud tomuto závěru přisvědčil. Soud připomíná usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2023, č. j. 7 Azs 204/2023-45, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil, že *„prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újrou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu.“*
23. Soud má za to, že si žalovaný opatřil dostatečné podklady, které se uvedené problematiky týkaly a že po posouzení všech podkladů dospěl ke správnému právnímu závěru, že v případě žalobce nebyl naplněn důvod pro udělení azylu ani doplňkové ochrany podle zákona o azylu. Napadené rozhodnutí tak bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který má oporu ve spise. Shora uvedené závěry pak žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, a tudíž na napadené rozhodnutí v tomto směru nelze pohlížet jako na rozhodnutí nepřezkoumatelné.

VI.

Závěr a náklady řízení

24. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

25. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. dubna 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.